

Kultur och bildning
Mattias Åkerberg
mattias.akerberg@regionjh.se

Regionala utvecklingsnämnden
RUN/501/2023
2025-09-21

Folkhögskoleplan 2026–2029

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen är huvudman för Birka folkhögskola i Ås och Bäckedals folkhögskola i Sveg. Sedan 1 januari 2019 är regionala utvecklingsnämnden utsedd till styrelse för de båda folkhögskolorna. Folkhögskoleplanen sätter ramarna för skolornas styrning och pekar ut en långsiktig inriktning och profil för respektive skola. I folkhögskoleplanen framgår skolornas organisation och ledning, folkhögskolornas roll i det regionala utvecklingsarbetet samt utpekade samverkansområden mellan skolorna. Planen löper över fyra år och fastställs av skolornas styrelse.

Folkhögskoleplan 2021–2024 beslutades av regionala utvecklingsnämnden i december 2020, § 190. Regeringen beslutade den 7 juni 2022 kommittédirektiv om Styrning och uppföljning av folkbildningen – vägval inför framtiden (dir. 2022:75, U 2022:01). Ett beslut som innebar att en särskild utredare skulle föreslå eventuella ändringar som krävs avseende statens stöd till folkbildningen för att säkerställa att folkbildningen styrs effektivt. Den 14 september 2023 beslutade regeringen om ett tilläggsdirektiv (dir. 2023:130) och att uppdraget ska redovisas den 14 juni 2024. Av den anledningen beslutade regionala utvecklingsnämnden i oktober 2023, §172, att förlänga folkhögskoleplanen att gälla också för 2025 för att invänta utredningens effekter.

Den 13 juni 2024 redovisades betänkandet ”Bildning, utbildning och delaktighet – folkbildningspolitik i en ny tid” (SOU 2024:42) till regeringen. Betänkandet remitterades till 194 instanser varav regionala utvecklingsnämnden i Jämtland Härjedalen fastställde sitt yttrande, §148, den 19 november 2024, i egenskap av styrelse för Bäckedals folkhögskola (RUN/380/2024). Trots att yttranden samlades in under december 2024 så framgår i skrivande stund fortfarande ingen information om dess effekter på folkbildningens förutsättningar under 2026.

Folkhögskoleplanen är emellertid ett internt styrdokument och därmed inte helt avhängigt folkbildningsutredningens resultat och bör som sådant hållas uppdaterat med jämna mellanrum. Kommittédirektivet kan dock komma att leda till förändringar av styrning och fördelning av statsbidrag till folkhögskolor och därmed ramfaktorerna för regionens folkhögskolor. Förslagsvis fastställs därför folkhögskoleplan för perioden 2026–2029 med en översyn av förändrade villkor under 2026.

Övergripande förändringar från Folkhögskoleplan 2021–2025;

- *Struktur anpassad efter Regionens mall för styrdokument.*
- *Långsiktiga prioriteringar uppdelade i punktform och inte löptext, för tydlighet och enklare uppföljning.*
- *Omvärldsbevakning och förändrade förutsättningar tillagda.*
- *Beskrivning av Folkhögskolorna flyttad till inledning.*

Regiondirektörens förslag

1. Folkhögskoleplan 2026–2029 fastställs.
2. Regiondirektören får i uppdrag att se över behov av eventuella förändringar till följd av folkhögskoleutredningen under 2026.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Anna Söderbäck
Områdeschef Kultur och Bildning

Utdrag till

Rektor Birka folkhögskola
Rektor Bäckedal Folkhögskola
Områdeschef Kultur och bildning